

Załącznik do uchwały nr 1802/14
Zarządu Województwa
Zachodniopomorskiego
z dnia 13 października 2014 r.

Pan Jerzy Jacek Bielawiec
Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych
„GEO-BUD”
ul. M.
(...) B.

WWRPO.VIII.3162.53.2014.Ała

DECYZJA Nr WWRPO/42/W/2014

podjęta w dniu 13 października 2014 r. przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego
w osobach:

*Andrzej Jakubowski - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Wojciech Drożdż - Wicemarszałek Województwa Zachodniopomorskiego,
Jarosław Rzepa - Członek Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego.*

Na podstawie art. 25 pkt 1, art. 26 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 t.j. ze zm.), art. 207 ust. 1 pkt 2, ust. 2a, ust. 9 pkt. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 t.j. ze zm.) oraz art. 41 ust. 2 pkt 4 i art. 46 ust. 2 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r., poz. 596. ze zm.)

orzeka:

zwrot od Beneficjenta – Pana Jerzego Jacka Bielawiec prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą: Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych „GEO-BUD” z siedzibą przy ul. M. w B., środków otrzymanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013 na podstawie umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-00 zawartej w Szczecinie w dniu 14.05.2010 r. na realizację projektu pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych GEO-BUD” w kwocie 1 833,34 zł (słownie: jeden tysiąc osiemset trzydzieści trzy złote 34/100) wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o zwrocie, w tym:

- 1) na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa nr 35 1020 4795 0000 9002 0210 4768 dotyczący środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:
  - kwotę należności głównej w wysokości: 1 558,34 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset pięćdziesiąt osiem złotych 34/100),
  - kwotę odsetek określonych jak dla zaległości podatkowych od kwoty 1 558,34 zł liczonych od dnia 23.03.2012 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej.

- 2) na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego, tj. Zarządu Województwa nr 57 1020 4795 0000 9802 0108 3831 dotyczący środków współfinansowania w części budżetu państwa:
  - kwotę należności głównej w wysokości: 275,00 zł (słownie: dwieście siedemdziesiąt pięć złotych 00/100),
  - kwotę odsetek określonych jak dla zaległości podatkowych od kwoty 275,00 zł liczonych od dnia 23.03.2012 r. (data przekazania środków) do dnia dokonania całkowitej zapłaty należności głównej.

Uzasadnienie

Beneficjent Pan Jerzy Jacek Bielawiec prowadzący działalność gospodarczą pod firmą: Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych „GEO-BUD” z siedzibą przy ul. M. w B.w dniu 14.05.2010 r. zawarł z Województwem Zachodniopomorskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego, pełniącym na podstawie art. 25 pkt 1 ustawy z dnia 06 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 ze zm., dalej: uzppr) rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: IZ RPO WZ), umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-00 na realizację projektu pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych GEO-BUD”. Oś priorytetowa 1 „Gospodarka – Innowacje – Technologie”, Działanie 1.1 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez innowacyjne inwestycje”, Poddziałanie 1.1.1 „Inwestycje w mikroprzedsiębiorstwa”. Dodatkowo pomiędzy Beneficjentem a IZ RPO WZ zostały zawarte aneksy do umowy nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-01 z dnia 05.07.2010 r. oraz nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-02 z dnia 15.12.2010 r.

Umowa o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-00 określa szczegółowe zasady dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki Beneficjenta z tym związane. Zgodnie z zapisami przedmiotowej umowy IZ RPO WZ zobowiązała się do dofinansowania części wydatków kwalifikowalnych poniesionych na realizację projektu na podstawie zweryfikowanego przez IZ RPO WZ poprawnego wniosku o płatność. Beneficjent natomiast zobowiązał się do realizacji projektu w oparciu o wniosek o dofinansowanie, z należytą starannością, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach programu oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację projektu, a także osiągnięcie celów zakładanych we wniosku o dofinansowanie (§ 4 ust. 4 umowy o dofinansowanie).

Zgodnie z Wytocznymi dla Wnioskodawców obowiązującymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: RPO WZ) dla konkursu nr RPOWZ/1.1.1/Schemat B Małe dotacje/2009/1 (dalej: Wytoczne) każdy z Beneficjentów, który uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego otrzyma dofinansowanie, zobowiązany jest zapewnić prawidłową i terminową realizację projektu oraz osiągnięcie wskaźników produktu i rezultatu zakładanych we wniosku o dofinansowanie. Ponadto Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania trwałości projektu w terminie trzech lat od finansowego zakończenia realizacji projektu, tj. od dnia 30.07.2010 r. (zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 4 umowy o dofinansowanie, w brzmieniu nadanym § 1 pkt 1 aneksu do umowy o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-02 z dnia 15.12.2010 r.), tj. do dnia 30.07.2013 r.

W związku z realizacją projektu i wykonywaniem umowy Beneficjent jest zobowiązany do przestrzegania właściwych przepisów prawa pierwotnego i wtórnego prawa wspólnotowego,

właściwych przepisów prawa polskiego, w tym także wszelkich wytycznych do nich, a także obowiązujących odpowiednich reguł, zasad i postanowień wynikających z Programu, Uszczegółowienia Programu, obowiązujących procedur, wytycznych, informacji IZ RPO WZ (§ 10 ust. 5 umowy o dofinansowanie). Zgodnie z zapisami § 12 umowy o dofinansowanie Beneficjent monitoruje na bieżąco przebieg realizacji projektu oraz informuje IZ RPO WZ o wszelkich przesłankach, które mogą mieć wpływ na zaprzestanie realizacji projektu. Ponadto na mocy § 12 ust. pkt. 2 umowy o dofinansowanie, Beneficjent jest zobowiązany do przedstawiania na żądanie IZ RPO WZ wszelkich dokumentów, informacji i wyjaśnień związanych z realizacją projektu w wyznaczonym przez IZ RPO WZ terminie. W sprawach nieuregulowanych w umowie o dofinansowanie zastosowanie mają m.in. obowiązujące w ramach RPO WZ procedury i wytyczne (§ 20 umowy o dofinansowanie).

Dnia 13.02.2013 r. IZ RPO WZ przyjęła uchwałą Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego nr 217/13 Wytyczne do monitoringu i kontroli trwałości projektu w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007 – 2013 (dalej: Wytyczne do monitoringu i kontroli trwałości). IZ RPO WZ w przedmiotowym dokumencie nałożyła na Beneficjentów obowiązek w postaci sporządzania sprawozdań dotyczących trwałości projektu. Zgodnie z powyższym należy wskazać, iż trwałość projektu mierzona jest przede wszystkim poprzez monitorowanie stopnia utrzymania osiągniętych wskaźników projektu ujętych we wniosku o dofinansowanie. Beneficjent został zatem zobowiązany do przedstawiania IZ RPO WZ sprawozdań z trwałości projektu nr WND-RPZP.01.01.01-32-280/09. Z uwagi na fakt, iż do dnia 31.03.2013 r. w Serwisie Beneficjenta nie zostało opublikowane sprawozdanie z trwałości ww. projektu za rok 2012, IZ RPO WZ pismem z dnia 23.05.2013 r. wezwała Beneficjenta do opublikowania wskazanego sprawozdania w terminie 7 dni kalendarzowych od daty doręczenia pisma. Następnie, z uwagi na brak wypełnienia powyższego obowiązku, tj. opublikowania sprawozdania we wskazanym terminie, IZ RPO WZ pismem z dnia 28.06.2013 r. ponownie wezwała Beneficjenta, wyznaczając nowy, 7-dniowy termin na publikację sprawozdania. Jednocześnie poinformowano Beneficjenta, że zgodnie z Wytycznymi do monitoringu i kontroli trwałości, w sytuacji gdy Beneficjent nie wywiązuje się z obowiązków sprawozdawczych w okresie trwałości, IZ RPO WZ może przeprowadzić kontrolę projektu.

Mając na uwadze powyższe, w związku z niewywiązywaniem się przez Beneficjenta z obowiązków sprawozdawczych w okresie trwałości projektu, IZ RPO WZ na mocy art. 26 ust. 1 oraz art. 35e ust. 2 uzppr, w dniu 05.02.2014 r. przeprowadziła wizytację oraz kontrolę na dokumentach w miejscu realizacji projektu pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych GEO-BUD” w zakresie wypełniania przez Beneficjenta obowiązku utrzymania trwałości projektu realizowanego w ramach RPO WZ.

IZ RPO WZ ustaliła na podstawie wizji lokalnej oraz analizy dokumentów przedstawionych w trakcie czynności kontrolnych, iż w dniu 23.05.2012 r. (zgodnie z protokołem zajęcia ruchomości) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G.P.S. dokonał zajęcia, a następnie, dnia 26.07.2012 r. sprzedał przyczepę zakupioną przez Beneficjenta w ramach projektu (co potwierdza protokół sprzedaży ruchomości z dnia 26.07.2012 r. oraz wystawiona tego samego dnia faktura VAT nr 16/2012). IZ RPO WZ stwierdziła, iż Beneficjent nie utrzymał w 100% wskaźnika produktu, tj. Liczba nabytych nowych środków trwałych na poziomie 5 szt., osiągniętego na zakończenie realizacji projektu. Beneficjent utrzymał ww. wskaźnik jedynie na poziomie 80% wartości potwierdzonej na zakończenie realizacji projektu.

Ponadto w następstwie przeprowadzonej przez IZ RPO WZ kontroli, ustalono, iż z uwagi na fakt zbycia przyczepy ciężarowej zakupionej w ramach projektu, doszło zmiany charakteru własności elementu infrastruktury, co doprowadziło do uzyskania nieuzasadnionej korzyści, a zatem wystąpiła znacząca modyfikacja projektu pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych GEO-BUD”, o której mowa w art. 57 rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. ze zm., dalej: Rozporządzenie nr 1083/2006). Nadto IZ RPO WZ stwierdziła, iż Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 Rozporządzenia nr 1083/2006. Podjęto zatem wstępne ustalenie administracyjne, w związku z czym IZ RPO WZ ustaliła i nałożyła korektę finansową w kwocie 1 833,34 zł.

Z uwagi na fakt, iż Beneficjent wykorzystał środki przekazane na realizację projektu z naruszeniem obowiązujących go w ramach RPO WZ procedur, IZ RPO WZ pismem z dnia 07.07.2014 r., znak: WWRPO.II.4331(1.1.1/2009/280).2014.MC.01 wezwała Beneficjenta do zwrotu

środków w łącznej kwocie 1 833,34 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 t.j., ze zm., dalej: ufp), w przypadku stwierdzenia okoliczności, że środki zostały wykorzystane z naruszeniem procedur instytucja, która podpisała umowę z beneficjentem, wzywa go do zwrotu środków lub do wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

Z uwagi na bezskuteczny upływ terminu wskazanego w ww. wezwaniu, z dniem 11.08.2014 r. wobec Beneficjenta wszczęte zostało z urzędu postępowanie administracyjne w przedmiocie zwrotu środków. Jednocześnie Beneficjent został poinformowany o możliwości złożenia dowodów, wyjaśnień i zastrzeżeń w sprawie. Następnie postanowieniami Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 09.09.2014 r. oraz z dnia 10.10.2014 r. przedłużono postępowanie w przedmiocie zwrotu środków. Pismem z dnia 29.09.2014 r. IZ RPO WZ poinformowała Beneficjenta o zamiarze zakończenia postępowania w przedmiotowej sprawie oraz pouczyła o prawach wynikających z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 t.j. ze zm., dalej: kpa).

Na samym początku podkreślenia wymaga, iż środki publiczne przeznaczone na wykonywanie projektów realizowanych w ramach programów finansowych ze środków europejskich mają charakter bezzwrotny i powinny być wykorzystywane zgodnie z prawem, obowiązującymi procedurami, a także ściśle z celem, na które zostały przekazane. Beneficjent składając wniosek aplikacyjny, a następnie w dniu 14.05.2010 r. podpisując umowę o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-00 zaakceptował zapisy przedmiotowych dokumentów i zobowiązał się realizować projekt zgodnie z ich brzmieniem. Ponadto należy wskazać, iż jedną z kompetencji, a zarazem obowiązków ustawowych IZ RPO WZ jest odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi w ramach RPO WZ. Obowiązkiem IZ RPO WZ jest zatem nie tylko ustalanie zasad konkursu, zawieranie umów z Beneficjentami czy zarządzanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację programu operacyjnego, ale również czuwanie nad przebiegiem realizacji projektu i weryfikowanie czy w całym okresie realizacji, projekt, na który przekazano środki publiczne, realizowany jest zgodnie z prawem oraz zasadami określonymi przez IZ RPO WZ dla danego konkursu. Mając na uwadze powyższe oraz w związku z tym, że do zadań IZ RPO WZ należy m.in. w oparciu o art. 26 ust. 1 pkt 15 i 15a uzpr ustalanie i nakładanie korekt finansowych, a także odzyskiwanie kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ustawy o finansach publicznych, w związku z wykryciem nieprawidłowości w zakresie wydatkowania środków publicznych w projekcie pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieriino Budowlanych GEO-BUD”, IZ RPO WZ podjęła czynności zmierzające do odzyskania należnej jej kwoty.

Zgodnie z art. 57 Rozporządzenia nr 1083/2006 państwo członkowskie lub instytucja zarządzająca zapewniają, aby operacja obejmująca inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne zachowała wkład funduszy wyłącznie jeżeli w określonym terminie 5 lat od jej zakończenia nie zostanie poddana zasadniczej modyfikacji wynikającej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej i mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji operacji lub powodującej uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny. W kolejnym akapicie przepisu zasada ta ulega modyfikacji, poprzez dopuszczenie możliwości skrócenia pięcioletniego terminu do 3 lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji przez małe i średnie przedsiębiorstwa. Należy zaznaczyć, na co zwrócił uwagę także Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA) w wyroku z dnia 12.03.2014 r. (sygn. akt II GSK 2024/12), iż umowa o dofinansowanie projektu została podpisana dnia 14.05.2010 r., tj. w okresie, kiedy w nomenklaturze Rozporządzenia obowiązywały jednostki redakcyjne w postaci paragrafów i ustępów, a nie jak przed zmianą w postaci liter (zmiana została dokonana Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 539/2010n z dnia 16.06.2010 r. i obowiązuje od 01.01.2007 r.). Jednak dla ułatwienia posługiwania się wskazanymi w art. 57 Rozporządzenia nr 1083/2006 przesłankami, na potrzeby uzasadnienia niniejszej decyzji, IZ RPO WZ posłuży się literami a i b.

Jak zatem wynika z powyższego, trwałość projektu uznaje się za zachowaną, gdy projekt w ciągu 5 albo odpowiednio 3 lat od jego zakończenia nie zostanie poddany zasadniczym modyfikacjom:

- a) mającym wpływ na jego charakter lub warunki jego realizacji lub powodującym uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny, oraz
- b) wynikającym albo ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

Znacząca modyfikacja projektu oznacza spełnienie co najmniej jednego z warunków wskazanych w lit. a oraz co najmniej jednego z warunków wskazanych w lit. b, przy czym pomiędzy tymi warunkami musi zachodzić związek przyczynowo-skutkowy (tzn. lit. b to przyczyna, a lit. a to skutek). Norma zawarta w art. 57 ust. 1 akapit 1 Rozporządzenia nr 1083/2006 ma zastosowanie w okolicznościach, w których projekt realizowany przez beneficjenta został już dofinansowany, tzn. miał miejsce wkład funduszu zgodnie z zasadami prawa unijnego i krajowego, w tym, w przypadku Polski, zgodnie z systemami realizacji, o których mowa w art. 5 pkt 11 uzppr. Państwom członkowskim Unii Europejskiej (dalej: UE) oraz instytucjom zarządzającym programami operacyjnymi nakazuje się zatem, aby na podstawie i granicach kompetencji przyznanych przez prawo unijne i prawo krajowe, zapewniały realizację zasady trwałości operacji. Spełnienie obowiązku zachowania trwałości projektu podlega monitoringowi i kontroli IZ RPO WZ. Należy podkreślić, iż zachowanie sprzeczne z treścią normy wynikającej z art. 57 ust. 1 akapit 1 Rozporządzenia nr 1083/2006 jest równoznaczne z wystąpieniem nieprawidłowości skutkującej powstaniem obowiązku dokonania korekt finansowych przez państwo członkowskie.

Powyższe znalazło także odzwierciedlenie w Wytycznych, które stanowią zbiór informacji niezbędnych do prawidłowego przygotowania dokumentacji aplikacyjnej składanej przez przedsiębiorców ubiegających się o dofinansowanie w ramach poddziałania 1.1.1 RPO WZ. Wytyczne regulują m.in. kwestie kwalifikowalności wydatków. W rozdziale 2 dotyczącym zasad udzielania dofinansowania wprost wskazano, iż wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie obligatoryjnie musi spełnić m.in. warunek zapewnienia trwałości projektu w terminie 3 lat od finansowego zakończenia realizacji projektu, tj. nie dokonywać w nim zasadniczych modyfikacji mających wpływ na jego charakter lub warunki jego realizacji, w tym powodujących nieutrzymanie jego rezultatów lub powodujących uzyskanie nieuzasadnionej korzyści przez Beneficjenta oraz wynikających ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej. Ponadto w §16 ust. 6 umowy o dofinansowanie Beneficjent zobowiązał się do niedokonywania znaczącej modyfikacji Projektu w rozumieniu art. 57 Rozporządzenia nr 1083/2006. Co istotne, w ust. 7 wskazanego paragrafu umowy zawarto zastrzeżenie, iż Beneficjent jest zobowiązany zwrócić dofinansowanie wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania dofinansowania w terminie wyznaczonym przez IZ RPO WZ, w przypadku gdy w okresie 3 lat od dnia zakończenia realizacji projektu, projekt ulegnie znaczącej modyfikacji w rozumieniu art. 57 Rozporządzenia nr 1083/2006.

Beneficjent był zobowiązany do realizowania projektu zgodnie z umową o dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-280/09-00, Wytycznymi oraz przepisami prawa. Już samo przystąpienie Beneficjenta do ubiegania się o dofinansowanie oznacza m.in. akceptację obowiązujących Wytycznych oraz innych norm wynikających z dokumentacji konkursowej, a także przepisów prawa, bowiem skorzystanie z możliwości dofinansowania nie jest obowiązkiem. Wnioskodawcy, w opinii których uregulowania wynikające z ww. dokumentów, bądź przepisów prawa są zbyt rygorystyczne nie muszą składać wniosków aplikacyjnych czy podpisywać umowy o dofinansowanie. Tym samym, podpisując umowę o dofinansowanie w dniu 14.05.2010 r. Beneficjent zobowiązał się do zrealizowania projektu w pełnym zakresie, w terminie wskazanym w umowie, z należytą starannością, zgodnie m.in. z umową i jej załącznikami, w szczególności z opisem zawartym we wniosku o dofinansowanie, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy o dofinansowanie, a także do zachowania jego trwałości przez okres 3 lat licząc od daty zakończenia finansowego realizacji projektu. Umowa jest zatem elementem projektu. W związku z powyższym, niewypełnienie postanowień umowy oraz dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, powoduje konieczność odzyskiwania przez IZ RPO WZ kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w art. 207 ust. 9 ufp.

Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy należy wskazać, iż aby stwierdzić naruszenie przez Beneficjenta zasady trwałości projektu w okresie 3 lat od daty zakończenia finansowego realizacji projektu, IZ RPO WZ była zobowiązana zbadać, czy wystąpiły przesłanki z art. 57 ust. 1 Rozporządzenia nr 1083/2006. W myśl powyższego przepisu, do naruszenia zasady trwałości projektu dochodzi w przypadku, gdy nastąpiła zasadnicza modyfikacja, przez którą ustawodawca wspólnotowy rozumie sytuację, w której: z powodu zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo (alternatywnie) z powodu zaprzestania działalności produkcyjnej, następuje skutek w postaci uzyskania nieuzasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny albo (alternatywnie) skutkiem jest wpływ na charakter lub warunki realizacji projektu. Przy tym dla stwierdzenia znacznej modyfikacji wystarczy, że wystąpi co najmniej jedna z przesłanek z kategorii przyczyny oraz kumulatywnie co najmniej jedna z przesłanek z kategorii skutków.

Podkreślenia wymaga, iż w analizowanej sprawie naruszenie zasady trwałości projektu, IZ RPO WZ rozpatrywała przede wszystkim pod kątem wystąpienia przesłanek zmiany charakteru własności elementu infrastruktury i możliwego wpływu tej okoliczności na uzyskanie nieuzasadnionej korzyści, albowiem jak ustalono w ramach czynności kontrolnych, w projekcie nie wystąpiło zaprzestanie działalności produkcyjnej. Ponadto nie stwierdzono, aby zmiana charakteru własności polegająca na zbyciu przyczepy ciężarowej, tj. jednego ze środków trwałych zakupionych w ramach projektu, skutkowałą zmianą charakteru i warunków realizacji projektu.

Przesłanka dotycząca zmiany charakteru własności powinna być interpretowana w sposób formalny, jako każda podmiotowa zmiana własności wytworzonego majątku, przez którą należy rozumieć jej prawne przeniesienie na inny podmiot. Przeniesienie własności dokonuje się na mocy umowy sprzedaży, zamiany, darowizny, przekazania lub innej umowy, której skutkiem jest przeniesienie prawa własności. W odniesieniu do omawianego pojęcia, wskazać należy, że jego interpretacja została określona w podręczniku Ministerstwa Rozwoju Regionalnego (obecnie Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju) pn. „Zagadnienie zachowania trwałości projektu współfinansowanego z funduszy europejskich” z marca 2012 r. (dalej: Podręcznik), gdzie wskazano, iż zmiany charakteru infrastruktury należy traktować możliwie szeroko zarówno w prawie krajowym jak i unijnym. Jak wskazała Komisja Europejska, każdy przypadek analizowany pod kątem zachowania zasady trwałości należy rozpatrywać indywidualnie, mając na uwadze przede wszystkim to, czy z racji na zachodzące przekształcenia własnościowe zmianie ulega cel, zakres oraz sposób realizacji projektu oraz to, czy Beneficjent lub podmiot, któremu przekazywana jest infrastruktura projektu, nie otrzymują tym samym nieuzasadnionej korzyści (zgodnie ze Sprawozdaniem z dwudziestego posiedzenia COCOF w dniach 24 – 25.09.2008 r.). IZ RPO WZ dokonała więc indywidualnego badania, czy w przedmiotowej sprawie nastąpiła zmiana charakteru własności elementu infrastruktury.

Dokonując powyższej analizy, IZ RPO WZ mając na uwadze całość zgromadzonej dokumentacji, ustaliła, iż Beneficjent w ramach realizacji projektu zaplanował zakup 5 szt. środków trwałych, w tym przyczepy ciężarowej dwuosiowej zgodnie z punktem C.7 oraz E.1.1 (wydatek nr 3 w ramach zadania nr 2) wniosku o dofinansowanie. Beneficjent dokonał zakupu zaplanowanych środków trwałych, tym samym w 100% zrealizował wskaźnik produktu dotyczący nabytych nowych środków trwałych na poziomie 5 szt. (zaplanowany w punkcie C.10 wniosku o dofinansowanie). Osiągnięcie powyższego wskaźnika, zostało przez IZ RPO WZ potwierdzone podczas kontroli planowej przeprowadzonej na zakończenie realizacji projektu w dniach 27-28.04.2011 r. Beneficjent był zobowiązany do utrzymania powyższego wskaźnika w okresie trwałości projektu tj. do dnia 30.07.2013 r. Z dokumentacji przedstawionej przez Beneficjenta w trakcie kontroli trwałości projektu przeprowadzonej w dniu 05.02.2014 r. wynikało, iż zgodnie z protokołem zajęcia ruchomości, Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. P. S. w dniu 23.05.2012 r. dokonał zajęcia, a następnie, dnia 26.07.2012 r. sprzedał przyczepę zakupioną przez Beneficjenta w ramach projektu. Powyższe potwierdza protokół sprzedaży ruchomości (sporządzony przez Komornika Sądowego w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt. Km (...)) dnia 26.07.2012 r. oraz wystawiona tego samego dnia faktura VAT nr 16/2012. Należy wskazać, iż w związku z dokonaniem sprzedaży ww. przyczepy, Beneficjent utrzymał wskaźnik produktu w okresie trwałości projektu jedynie na poziomie 80% wartości potwierdzonej na zakończenie realizacji projektu. Tym samym naruszył obowiązujące go w ramach RPO WZ procedury.

Po przeanalizowaniu powyższego, ustalono, iż z uwagi na fakt sprzedaży środka trwałego nabytego w ramach projektu, doszło do zmiany charakteru własności elementu infrastruktury, bowiem nastąpiła zmiana właściciela przyczepy ciężarowej. Z treści ww. dokumentów wynika, iż nabywcą przyczepy Niewiadów B2030HT została Pani A.S. Zatem wytworzony ze środków przyznanych w ramach RPO WZ majątek (tj. przyczepa ciężarowa), od dnia 26.07.2012 r. przestał być własnością Beneficjenta, tym samym zaszła przesłanka określona w akapicie drugim (lit. b) art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006 tj. wystąpiła zmiana charakteru własności elementu infrastruktury przedsiębiorstwa.

Badając wyżej wymienioną przesłankę dotyczącą zmiany charakteru własności elementu infrastruktury, istotnym jest wskazanie, iż dopiero po stwierdzeniu jej zaistnienia można wziąć pod uwagę drugą przesłankę uzasadniającą stwierdzenie naruszenia trwałości operacji tj. powodującą uzyskanie nieuzasadnionej korzyści. Skoro – co wykazano powyżej – zaistniała przesłanka przyczynowa, należało zbadać, czy w związku z jej zaistnieniem pojawił się skutek wynikający z akapitu pierwszego (lit. a) art. 57 ust. 1 rozporządzenia nr 1083/2006.

Badając wystąpienie kolejnej, wymaganej przesłanki, na samym początku należy wyjaśnić znaczenie pojęcia „korzyści” oraz „korzyści nieuzasadnionej”. Korzyścią jest takie przysporzenie majątkowe, w tym uzyskanie przychodu, zwolnienie z długu, lub uniknięcie straty, albo takie uzyskanie pozycji ekonomicznie lepszej niż możliwa do uzyskania przez inne podmioty działające w tych samych warunkach rynkowych bez wsparcia w postaci dofinansowania, które: nastąpiło w wyniku zmiany

charakteru własności elementu infrastruktury albo zaprzestania działalności produkcyjnej oraz faktycznie powstało po stronie przedsiębiorstwa lub podmiotu publicznego. Przesłanka korzyści może dotyczyć zarówno beneficjenta jak również innego podmiotu, np. takiego, któremu beneficjent odpłatnie bądź nieodpłatnie przekazał produkty projektu/elementy infrastruktury. W przypadku Beneficjenta korzyścią może być w szczególności uzyskanie przychodu w wyniku zmiany charakteru własności elementu infrastruktury. Natomiast dla kontrahenta korzyścią może być zaangażowanie w transakcję środków o wartości niższej niż rynkowa wartość elementów infrastruktury, których dotyczy zmiana charakteru własności, albo uzyskanie pozycji ekonomicznie lepszej niż możliwa do uzyskania przez inne podmioty w tych samych warunkach. Przy odpłatnym przekazaniu infrastruktury uzyskanie korzyści może nastąpić np. na skutek ustanowienia ceny odbiegającej od wartości rynkowej. Definicja pojęcia „nieuzasadniona korzyść” musi uwzględniać zarówno znaczenie słownikowe tego zwrotu, jak i cele Rozporządzenia nr 1083/2006 oraz funkcje i cele przepisu, którego element stanowi. Nieuzasadnioną korzyścią jest taka korzyść beneficjenta lub innego podmiotu niż beneficjent, która jest nie do pogodzenia z celami pomocy realizowanej przez zaangażowanie funduszy UE (w tym z uwzględnieniem przepisów regulujących udzielanie pomocy publicznej) oraz celami dofinansowania danego działania czy poddziałania w ramach RPO WZ. Wystąpienie nieuzasadnionej korzyści stanowi jeden z czynników świadczących o poddaniu operacji niedozwolonej, zasadniczej modyfikacji, jeżeli towarzyszy ona transakcji prowadzącej do zmiany charakteru własności elementu infrastruktury. Jak już wskazano wcześniej, w przedmiotowej sprawie bezspornym jest, iż doszło do zmiany charakteru własności elementu infrastruktury, zatem IZ RPO WZ przeprowadziła badanie czy doszło do wystąpienia nieuzasadnionej korzyści, rozpatrywanej we wskazanych powyżej znaczeniach.

IZ RPO WZ dokonując badania wystąpienia przesłanki nieuzasadnionej korzyści rozważyła kwestię dotyczącą zagadnienia, czy zbycie przez Beneficjenta środka trwałego doprowadziło do przysporzenia majątkowego, w tym uzyskania przychodu, zwolnienia z długu lub uniknięcie straty. Po analizie dokumentacji ustalono, iż w przedmiotowej sprawie powstała korzyść w postaci częściowego zwolnienia Beneficjenta z długu, w związku ze zbyciem środka trwałego w wyniku prowadzonej przeciwko Beneficjentowi egzekucji komorniczej. W ramach realizacji projektu zakupiono m.in. przyczepę ciężarową, na którą Beneficjent otrzymał dofinansowanie w wysokości 5 430,65 zł (tj. 60% wartości przyczepy tj. 9 051,08 zł). Dzięki pomocy udzielonej Beneficjentowi poprzez przekazanie dofinansowania, mógł on dokonać zakupu ww. przyczepy, która następnie została zajęta w toku egzekucji i sprzedana osobie trzeciej za kwotę 4 700,00 zł. Tym samym Beneficjenta zwolniono z długu w rozumieniu art. 57 ust. 1 Rozporządzenia nr 1080/2006 do wysokości ww. kwoty. Mając na uwadze powyższe, powstała w ten sposób korzyść jest nieuzasadniona, bowiem nie jest zgodna z celem pomocy udzielonej Beneficjentowi w ramach RPO WZ tj. zwiększeniem konkurencyjności przedsiębiorstwa. Mając na uwadze ww. ustalenia zasadnym jest stwierdzenie, iż w przedmiotowej sprawie nieuzasadniona korzyść powstała po stronie Beneficjenta.

Konkludując, w wyniku sprzedaży środka trwałego nabytego w ramach projektu nastąpiła zmiana własności elementów infrastruktury (przyczepy ciężarowej), co doprowadziło do uzyskania przez Beneficjenta nieuzasadnionej korzyści, a zatem wystąpiła znacząca modyfikacja projektu pn. „Zastosowanie nowych rozwiązań procesowych oraz wprowadzenie nowych usług w przedsiębiorstwie Bielawiec Jerzy Jacek Zakład Robót Inżynieryjno Budowlanych GEO-BUD”, o której mowa w art. 57 Rozporządzenia nr 1083/2006 z dnia 11.07.2006 r.

Podsumowując powyższe, należy wskazać, iż w analizowanej sprawie Beneficjent wykorzystał środki przekazane mu na podstawie umowy o dofinansowanie niezgodnie z procedurami obowiązującymi w ramach RPO WZ, do których stosowania był zobowiązany w następstwie podpisania w dniu 14.05.2010 r. umowy dofinansowanie nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-00. Działanie Beneficjenta wypełnia zatem dyspozycję z art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp. Pod pojęciem procedur, których naruszenie uprawnia do wydania decyzji określającej kwotę zwrotu, rozumiane są postanowienia dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, w tym zasady ponoszenia wydatków w ramach projektu, a zatem przede wszystkim umowy o dofinansowanie, Wytocznych, Uszczegółowienia RPO WZ oraz Przewodnika po wskaźnikach. Ustawodawca nie przewidział zamkniętego katalogu procedur, na podstawie których wydatkowane są środki unijne związane z realizacją konkretnych programów operacyjnych. Do dofinansowania kwalifikowane są te projekty, które pozytywnie przeszły wszystkie etapy jego oceny, przeprowadzanej w ramach konkursu, a dofinansowanie jest możliwe w ramach dostępnej alokacji na realizację poszczególnych działań i priorytetów w ramach programu operacyjnego (art. 28 ust. 1 pkt 3, art. 30a ust. 1 uzppr). Podstawę dofinansowania projektu stanowi m.in. umowa o dofinansowanie zawarta z Beneficjentem przez instytucję zarządzającą albo działającą w jej imieniu instytucję pośredniczącą lub instytucję wdrażającą. Umowa ta określa warunki dofinansowania projektu, a także prawa i obowiązki

Beneficjenta z tym związane (art. 30 ust. 1 i 2 uzppr). Umowa jest zatem elementem projektu. W związku z powyższym, niewypełnienie postanowień umowy oraz dokumentów regulujących zasady przyznawania i wykorzystania dofinansowania, powoduje konieczność odzyskiwania przez IZ RPO WZ kwot podlegających zwrotowi, w tym wydawania decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację programów, projektów lub zadań, o której mowa w przepisach ufp.

Konkludując, w analizowanej sprawie została spełniona przesłanka z art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp, skutkujące koniecznością odzyskania przez IZ RPO WZ środków w trybie postępowania administracyjnego zakończonego decyzją o zwrocie. Stwierdzono, iż Beneficjent dopuścił się nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 7 rozporządzenia (WE) nr 1083/2006, przez którą rozumieć należy jakiegokolwiek naruszenie przepisu prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniechania podmiotu gospodarczego, które powoduje lub mogłoby spowodować szkodę w budżecie ogólnym Unii Europejskiej w drodze finansowania nieuzasadnionego wydatku z budżetu ogólnego. W przedmiotowej sprawie Beneficjent wykorzystał środki przekazane w ramach RPO WZ niezgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie, obowiązującymi procedurami oraz z naruszeniem art. 57 ust. 1 Rozporządzenia nr 1083/2006, szkodząc interesowi UE i narażając jej budżet na straty. W tym miejscu należy zaznaczyć, iż zgodnie z art. 207 ust. 1 ufp, w przypadku, gdy środki przeznaczone na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich są:

- 1) wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem,
- 2) wykorzystane z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184,
- 3) pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości

– podlegają zwrotowi wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, liczonymi od dnia przekazania środków, w terminie 14 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji, o której mowa w ust. 9, na wskazany w tej decyzji rachunek bankowy.

Jednocześnie wskazuje się, że na podstawie art. 207 ust. 4 pkt 3 ufp w przypadku braku zwrotu środków w terminie określonym wydaną decyzją, Beneficjentowi grozi sankcja w postaci wykluczenia z możliwości otrzymywania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich. Okres wykluczenia kończy się z upływem trzech lat liczonych od dnia dokonania zwrotu ww. środków (art. 207 ust. 5 ufp).

Jeżeli zatem zmiana charakteru własności elementu infrastruktury doprowadziła do powstania nieuzasadnionej korzyści, stwierdzić należało, iż zasada trwałości nie została zachowana. Natomiast powyższe zobowiązuje IZ RPO WZ do podjęcia procedury odzyskiwania środków. Kwota środków związanych z tymi elementami projektu, które zostały poddane znaczącej modyfikacji, traktowana jest jako nieprawidłowość. Zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej, w przypadku naruszenia zasady trwałości należy zastosować korektę finansową proporcjonalnie do charakteru i wagi naruszenia oraz proporcjonalnie do strat finansowych. Wysokość korekty powinna również uwzględniać, w jakim stopniu Beneficjent wypełnił zobowiązanie utrzymania inwestycji przez 3 lat, gdyż taki termin obowiązuje Beneficjenta będącego małym lub średnim przedsiębiorstwem.

Zgodnie z Podręcznikiem oraz stanowiskiem Komisji Europejskiej, dokonując oceny faktu wystąpienia zasadniczej modyfikacji projektu należy kierować się zasadą proporcjonalności, przez co rozumie się to, że korekty finansowe związane z naruszeniem zasady trwałości powinny być proporcjonalne, tzn. nie muszą wiązać się ze zwrotem 100% kwoty otrzymanego przez Beneficjenta dofinansowania. Kwota wymagana do zwrotu może zostać ustalona w zależności od przedmiotu zidentyfikowanego naruszenia, tj. nieosiągnięcia lub nieutrzymania wskaźników realizacji projektu albo z uwzględnieniem długości okresu, w którym Beneficjent nie dokonał zasadniczej modyfikacji projektu w rozumieniu art. 57 ust. 1 Rozporządzenia nr 1083/2006, liczonego proporcjonalnie do okresu wymaganej umową o dofinansowanie trwałości projektu. Takie założenie oznacza, że wysokość korekty może być uzależniona od długości okresu w jakim Beneficjent wypełnił zobowiązanie utrzymania wskaźników w ramach okresu trwałości, tj. 3 lat od zakończenia finansowego realizacji projektu.

W przedmiotowej sprawie IZ RPO WZ ustalając wysokość kwoty wymaganej do zwrotu wzięła pod uwagę wszystkie okoliczności, w tym przede wszystkim istotę naruszenia przez Beneficjenta zapisów umowy o dofinansowanie. IZ RPO WZ kierowała się przede wszystkim rodzajem i wagą dokonanych naruszeń oraz konsekwencjami z nich wynikającymi. Mając na względzie ww. uregulowanie, wysokość korekty została ustalona proporcjonalnie do charakteru i wagi naruszenia oraz w stosunku do okresu, w którym Beneficjent dopuścił się znaczącej modyfikacji projektu w rozumieniu art. 57 rozporządzenia nr 1083/2006. Zatem obliczając wysokość korekty finansowej IZ RPO WZ wzięła pod uwagę następujące okoliczności :

- wartość przekazanego Beneficjentowi dofinansowania na zakup przyczepy ciężarowej wyniosła 5 430,65 zł (co zgodnie z § 2 pkt 5 umowy o dofinansowanie stanowi 60% wydatków

kwalifikowalnych w projekcie, tj. wartości całkowitej wydatku dotyczącego zakupu przyczepy ciężarowej w kwocie 9 051,08 zł),

- okres trwałości projektu przypada na czas od 31.07.2010 r. (tj. dzień następujący po dniu zakończenia finansowego realizacji projektu, tj. 30.07.2010 r. zgodny z zapisami § 1 pkt. 1 aneksu nr UDA-RPZP.01.01.01-32-280/09-02 do umowy o dofinansowanie) do 30.07.2013 r. (tj. dzień, w którym mijają trzy lata od daty zakończenia realizacji projektu), co łącznie stanowi 1 096 dni,
- znaczącej modyfikacji dokonano dnia 26.07.2012 r. (co potwierdza protokół sprzedaży ruchomości sporządzony przez Komornika Sądowego oraz faktura VAT nr 16/2012 z dnia 26.07.2012 r.).

Wskutek powyższych ustaleń oszacowano, iż liczba dni pozostałych do końca okresu trwałości wyniosła 370 dni (od 26.07.2012 r. do 30.07.2013 r.), w związku z czym kwotę do zwrotu obliczono w wysokości 1 833,34 zł (370 dni/1 096 dni x 5 430,65 zł). Wobec powyższego, Strona zobowiązana jest do zwrotu przekazanego dofinansowania w kwocie 1 833,34 zł wraz z odsetkami jak dla zaległości podatkowych liczonymi zgodnie z art. 207 ust. 1 i 2a ufp od daty przekazania środków do dnia całkowitej zapłaty należności głównej na rachunek bankowy IZ RPO WZ.

Należy ponownie podkreślić, iż w przedmiotowej sprawie stwierdzono wystąpienie nieprawidłowości, w związku z wykorzystaniem przez Beneficjenta środków przekazanych w ramach RPO WZ niezgodnie z warunkami określonymi w umowie o dofinansowanie, przepisami prawa i obowiązującymi procedurami, szkodząc interesowi UE i narażając jej budżet na straty. W związku z tym, że zaszła przesłanka, o której mowa w art. 207 ust. 1 pkt 2 ufp, IZ RPO WZ była zobowiązana do dochodzenia zwrotu środków wykorzystanych niezgodnie z naruszeniem procedur.

Mając na uwadze całość dotychczas zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności umowę o dofinansowanie wraz z zawartymi aneksami oraz wnioski o dofinansowanie projektu, koniecznym stało się wydanie niniejszej decyzji. Zgodnie bowiem z treścią art. 207 ust. 9 pkt. 1 ufp po bezskutecznym upływie terminu, określonego w wezwaniu Instytucja Zarządzająca wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.

Z uwagi na powyższe IZ RPO WZ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji nie służy odwołanie, jednakże Strona może się zwrócić do Instytucji Zarządzającej RPO WZ z siedzibą w Szczecinie przy ul. Korsarzy 34, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Marszałek Województwa Zachodniopomorskiego